

Projekt MOVECO

Váš odpad je pre nás pokladom

strana 3

Študenti FEM na konferencii v Taipei

Prvé kroky smerom na Taiwan

strana 4

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 62 | číslo 6 | 16. február 2018 | cena: 0,35 €

Február – mesiac priateľstva

Január nám preletel ako šibnutím čarovného prútika a máme tu február - mesiac, ktorý má najmenej dní v roku, je symbolom končiacej sa zimy, predzujúcich sa dní a čakania na jar.

Február je mesiac spájaný najmä s láskou a s blížiacim sa sviatkom sv. Valentína. Tento deň je priam stvorený pre plachých zaľúbencov, aj tajných čitateľov. Hovorí sa, že na sv. Valentína je neprípustné láskyplné vyznanie odmietnuť, alebo zaň aspoň nepoďakovať. Nie každý z nás je však veľký rečník, ktorému sa komplimenty a dojemné prejavy hovoria ľahko. Netreba však veľa slov, stačí sa usmiať, objat', či povzbudiť priateľa.

Mnohí možno neviete, že február je aj mesiacom priateľstva a spolupatričnosti. Medzinárodný týždeň priateľstva pripadá vždy na posledný februárový týždeň. Je podporovaný Medzinárodnou spoločnosťou priateľstva a dobrej vôle - ISFGW, ktorá vznikla v roku 1978. Mať dobrých kamarátov, s ktorými si môžeme pohovoriť o hocičom, či skutočných priateľov, ktorí nám pomôžu aj v núdzi, nie je v dnešnej dobe samozrejmosťou. Mnohí ľudia do našich životov vstupujú a po čase odchádzajú. Mať vzťahy, a mať dobré vzťahy, je v živote nesmierne dôležité, veď človek je bytostne sociálny tvor. O tie hodnotné sa však treba starať, upevňovať ich a neustále na nich pracovať. To platí pre každú oblasť života. Medzilidské vzťahy a pracovná oblasť je samostatnou otázkou, nad ktorou sa treba z času na čas zamyslieť. Dnešný človek trávi v práci veľké množstvo času, preto je veľmi dôležité, aby sme sa v nej cítili dobre, boli bez stresu, spokojní a vyrovnaní.

Dobré vzťahy na pracovisku, vzájomná podpora a súdržnosť kolektívu sú hnacou silou pre dosahovanie kvalitných pracovných výkonov. Na kolegiálnych vzťahoch však musíme cieľene pracovať. Z mojich skúseností viem, že treba predovšetkým často a rozvážne komunikovať s kolegami, pretože len tak si vieme veci vysvetliť a vzájomne sa pochopiť.

Vychádzať stopercentne s každým by bolo náročnou výzvou. S niekým si, prirodzene, rozumieme viac, s iným menej. Vždy sa však môžeme snažiť nájsť taký spôsob komunikácie, ktorý bude vyhovovať obojstranne. Budovaniu dobrých kolegiálnych vzťahov na pracovisku by malo napomôcť korektné a slušné správanie, tolerancia, ale aj spoločné trávenie času mimo pracoviska. Vyhýbajme sa situáciám, ktoré môžu konflikty vyvolať, nehovorme o tom, čo nás rozdeľuje, ale o tom, čo nás spája... Budme pozorní a pochváľme napríklad kolegu za dobre odvedenú prácu. Každý túži po uznaní. Podarilo sa mu publikovať článok v kvalitnom vedeckom časopise? Nebojme sa povedať mu to, iste ho to povzbudí a bude sa snažiť pracovať ešte lepšie.

Každý z nás je členom nejakého pracovného tímu a prispieva k úrovni vzťahov, ktoré sú na pracovisku. Mali by sme teda začať od seba a zamyslieť sa nad tým, ako môžeme prispieť k skvalitneniu vzťahov v našom akademickom prostredí. Je to predsa prostredie, v ktorom pracujeme, tvoríme, existujeme - tak prečo sa nesažiť o dobré kolegiálne vzťahy?

Prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc.,
prorektorka SPU

Vizualizácia budovy archívu a knižnice, ktorá má už o rok stáť v areáli SPU

V areáli univerzity sa začala výstavba archívu a knižnice

V centrálnom areáli univerzity, neďaleko jazdeckej haly, vládne stavebný ruch. Už o rok tu má stáť nová trojpodlažná budova archívu a študovne Slovenskej poľnohospodárskej knižnice. Na postup stavebných prác sa 29. januára v rámci interného kontrolného dňa prišiel pozrieť aj rektor SPU v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., a kvestorka SPU doc. Ing. Izabela Adamičková, PhD.

V novostavbe sa budú nachádzať dve samostatné pracoviská. Na prvom nadzemnom podlaží bude umiestnený archív a registratúrne stredisko, vybavené regálovým systémom na uskladnenie takmer 1700 metrov spisov archívnych materiálov a materiálov registratúry. Na druhom a treťom nadzemnom podlaží bude študovňa Slovenskej poľnohospodárskej knižnice (SIPK). Komfortné a variabilné priestory s bezbariérovým prístupom budú určené širokej verejnosti, najmä však študentom. Tri zóny poskytnú výborné podmienky pre všetkých návštevníkov. V tichej zóne bude vytvorený priestor na štúdium, v hlučnej zóne sa budú nachádzať informačné pulty, prednášková miestnosť a služby,

Stavenisko v rámci interného kontrolného dňa navštívil aj rektor SPU prof. P. Bielik Foto: za

ako napr. tlač a kopírovanie. Treťou bude relaxačná zóna, ktorú bude tvoriť zimná záhrada a terasa. Nová študovňa SIPK poskytne priestor na uskladnenie približne 40-tisíc knižničných jednotiek, k dispozícii bude 50-70 študijných miest.

Podľa slov rektora SPU v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD., v zmysle smerníc, ktoré vstúpili do platnosti, je nevyhnutné vybudovať nový a moderný archív, súčasne priestory sú nevyhovujúce. Cieľom novej študovne v centrálnom areáli SPU je zasa priblížiť sa viac k študentom.

V súčasnosti nie je v areáli univerzity dostatok študijných priestorov, nová budova má riešiť tento problém. „Chceme študentom poskytnúť komfortné priestory na štúdium - formálne, neformálne aj skupinové, umožniť im čo najlepší prístup ku kvalitnému informačnému obsahu a tiež ponúkať služby knižnice tam, kde študenti žijú,“ vysvetlila riaditeľka SIPK Mgr. Beáta Bellérová, PhD. Zámer vedenia univerzity schválil Akademický senát SPU na svojom zasadnutí 11. mája 2016.

Projektovú dokumentáciu budovy knižnice, archívu a registratúrneho strediska SPU vypracovala projektovo-inžinierska kancelária Jegon, s.r.o., Michalovce. V novembri 2017 bola podpísaná zmluva s dodávateľom stavebných prác, spoločnosťou Euro-Building, a.s., Bratislava.

Klub 500 je pripravený pomáhať vybraným univerzitám

V Bratislave sa 25. januára 2018 stretli predstavitelia Klubu 500 s vedením ôsmich vybraných univerzít. SPU v Nitre na stretnutí zastupoval rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

Predmetom rokovania bolo napĺňanie jednotlivých úloh a záväzkov memoranda, ako aj diskusia o ďalšom smerovaní vysokého školstva na Slovensku. Členovia Klubu 500 odovzdali zástupcom univerzít zoznamy tém diplomových a dizertačných prác, na ktorých sú pripravení spolupracovať v rámci svojich spoločností. Zároveň jasne prezentovali stanovisko, že súčasné nastavenie financovania vysokých škôl nie je nijakým spôsobom previazané na uplatniteľnosť absolventov vo vyštudovanom odbore a normatív na študenta nezohľadňuje materiálovú náročnosť jednotlivých študijných odborov.

V súčasnosti Klub 500 pripravuje tézy na pravidelné stretnutia s politickými stranami, pričom chce predložiť na diskusiu aj témy vysokého školstva. O uvedených problémoch chce zároveň diskutovať aj na stretnutiach na úrovni ministrov. Rektori univerzít a členovia Klubu 500 sa dohodli na príprave a predstavení spoločných téz na reformu školstva na Slovensku.

Členovia Klubu 500 majú záujem o zlepšenie komunikácie s vybranými univerzitami a sú pripravení pomáhať im pri zlepšení vybavenosti a zabezpečení financií pre skvalitnenie odbornej prípravy absolventov. To bolo aj cieľom Memoranda o spolupráci, ktoré Klub 500 uzatvoril v októbri 2017 s predstaviteľmi UK, STU a EU v Bratislave, TU v Zvolene, TU v Košiciach, UMB v Banskej Bystrici, SPU v Nitre a ŽU v Žiline.

Mendelova univerzita ocenila prof. Petra Bielika

Na zasadnutí Vedeckej rady Mendelovej univerzity v Brne, ktorá sa konala 16. januára, odovzdal rektor MU prof. RNDr. Ladislav Havel, CSc., najvyššie ocenenie rektorovi SPU v Nitre Dr. h.c. prof. Ing. Petrovi Bielikovi, PhD. Medaila mu bola udelená za celoživotné dielo, výsledky počas výkonu funkcie rektora a internacionalizáciu univerzít v rámci Vyšehradskej asociácie univerzít.

Jedenásty akademický ples aj v rytme rock and rollu

Akrobatický rock and roll v podaní tanečných párov športového klubu RRC Hydorock Bratislava či bratislavské trio The Cellmates, inšpirované rock and rollovým štýlom. Aj to boli účinkujúci jedenásteho ročníka Akademického plesu nitrianskych univerzít, ktorý sa pod záštitou rektora Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre Dr.h.c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD., a rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Ľubomíra Zelenického, CSc., uskutočnil 20. januára v Estrádnej hale Parku kultúry a oddychu v Nitre.

Ples otvorila štandardná plesová choreografia Bouquet for Gabriela v podaní tanečných párov nitrianskej Akadémie tanca. Po elegantnom valčíku, foxtrote a tangu priletel ako víchor divoký rock and roll a s ním akrobatickí tanečníci RRC Hydorock Bratislava. Tento športovo-tanečný klub pôsobí na scéne už 25 rokov a na svojom konte má deväť titulov majstra sveta a päť majstra Európy. Umeleckým zážitkom plesu bolo vystúpenie speváčky Kataríny Hasprovej, muzikálovej hviezdy, ktorá účinkuje na významných divadelných scénach doma i v zahraničí.

Po polnoci sa rozprúdila zábava opäť v štýle rock and rollu, ktorým je inšpirovaný aj repertoár bratislavskej kapely The Cellmates. Počas celého večera hral do tanca Milan Veróny & Band a DJ Roman Mrázik, moderovala Lucia Šutková a Erik Michálek. Na tých, ktorí si radšej zaspievajú pri dobrom vínku, čakala Cimbalovala muzika Zobor, ochutnávka vín Château Topoľčianky či ovocných destilátov z Pálenice Jelšovce.

Súčasťou každého dobrého plesu býva pokračovanie na strane 2

Ples otvorila plesová choreografia Bouquet for Gabriela v podaní Akadémie tanca Foto: Ján Csillag

Celoslovenské združenie botanických záhrad povedie Erika Mňahončáková

Na sneme Združenia arborét a botanických záhrad Slovenska, ktorý sa konal 8. februára v Košiciach, bola za predsedníčku na nasledujúce funkčné obdobie vymenovaná Ing. Erika Mňahončáková, PhD., riaditeľka Botanického záhrady SPU v Nitre.

Združenie arborét a botanických záhrad Slovenska (ZABOZAS) je nezisková organizácia, zameraná na ochranu prirodzených a kultúrnych genofondov rastlín, výstavbu a zveľaďovanie zbierok rastlín a zariadení na ich reprodukciu a prezentáciu. Vzniklo v roku 2000 pod vedením doc. Ing. Ivana Tomašku, CSc., v tej dobe riaditeľa Arboréta Mlyňany SAV. Združenie propaguje ochranu genetického dedičstva, sprostredkúva medzinárodné právne dokumenty, dohovory a odporúčania a dozerá na ich uplatňovanie v SR. Nadväzuje na skúsenosti a tradíciu svetovej organizácie arborét a botanických záhrada (BGCI) a na činnosť podobných organizácií na Slovensku a v zahraničí. r

Ing. Erika Mňahončáková, PhD., (v strede) s členmi združenia ZABOZAS

Slovenskí partneri z praxe sa stretli v rámci projektu ERDI

Medzinárodný projekt Posilňovanie regionálneho rozvoja a inovácií (ERDI), koordinovaný Univerzitou aplikovaných vied Karelia vo Fínsku, je zameraný na sieťovanie univerzít a partnerov z praxe na regionálnej i medzinárodnej úrovni s cieľom zlepšiť pripravenosť absolventov.

Partnerom SPU v Nitre v projekte je spoločnosť SLOV-MART, s.r.o., ktorá koordinuje sieť ôsmich spolupracujúcich podnikov v regióne. V priebehu decembra 2017 a januára 2018 zrealizovala niekoľko stretnutí v sídle spoločnosti v Trakoviciach, s cieľom informovať o úlohách projektu ERDI. Jedným z dôležitých bodov boli doplňujúce odpovede k biznis modelom slovenských subjektov, ktoré boli v sieti podnikov zhodnotené. Ako spoloční partneri poukázali na prínos projektu na stretnutí predsedov poľnohospodárskych podnikov Trnavského kraja. S pozitívnym ohlasom sa stretol propagačný materiál ERDI, ktorý bol prvýkrát predstavený v septembri na medzinárodnom projektovom mítingu ERDI na SPU v Nitre. Spolupráca SPU so sieťou podnikov prispieva k vybudovaniu vedomostných aliancií tak, aby vzdelávanie na partnerských univerzitách bolo inovatívne, odrážalo potreby praxe a zodpovedalo očakávaniam zamestnávateľov. Lokálne koordinátorky ERDI: Miriam Bitterová, SLOV-MART a Eleonóra Marišová, SPU v Nitre

eERDI
Empowering Regional
Development and Innovations

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ERDI – Empowering Regional
Development and Innovations
562603-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-KA

Jedenásty akademický ples aj v rytme rock and rollu

pokračovanie zo strany 1

bola, a tak si devätnásť šťastlivcov odnieslo domov hodnotné ceny.

Výborná atmosféra a dobrá nálada vládli až do skorých ranných hodín. Viac ako 250 hostí akademického plesu vysoko hodnotilo úroveň podujatia, ktoré má ohlas a spoločenskú prestíž nielen na pôde našich univerzít, ale aj v celom nitrianskom regióne. za

V súťaži mladých vedeckých pracovníkov uspeli aj naši

Ocenení vedci s predstaviteľmi SSPLPV. Zľava: prof. J. Golian, Ing. K. Zbyňovská, Ing. O. Hanušovský, Ing. E. Tvrďá a doc. B. Gálik

Slovenská spoločnosť pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV (SSPLPV) vyhlásila víťazov súťaže mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov. Medzi ocenenými boli aj mladí vedci z SPU v Nitre. Na januárovom zasadnutí Výboru pobočky Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárske vedy pri SAV v Nitre im ocenenia odovzdal predseda spoloč-

nosti prof. Dr. Ing. Jozef Golian. V sekcii poľnohospodárstva zvíťazila Ing. Eva Tvrďá, PhD., a Ing. Katarína Zbyňovská, PhD., obe z Katedry fyziológie živočíchov FBP a Ing. Ondrej Hanušovský, PhD., z Katedry výživy zvierat FAPZ. V sekcii potravinárstvo si ocenenie prevzal aj Ing. Marek Šnirc, PhD., z Katedry chémie FBP a Ing. Stanislava Matejová z Katedry hygieny a bezpečnosti potravín FBP. r

Foto: archív FBP

FBP sa stala členom SAFE konzorcia

Na decembrovom stretnutí členov SAFE konzorcia - Európskeho združenia pre bezpečnosť potravín so sídlom v Bruseli bola Fakulta biotechnológií a potravinárstva SPU v Nitre prijatá za nového člena asociácie.

SAFE konzorcium je nezisková mimovládna medzinárodná asociácia vedeckého

charakteru, založená v roku 2002 v Bruseli. Združuje organizácie, ktoré vykonávajú činnosť súvisiacu s bezpečnosťou potravín. Sú v ňom zastúpené verejné a súkromné výskumné ústavy, univerzity, národné a medzinárodné združenia a spoločnosti potravinárskeho priemyslu a výskumné skupiny v rámci týchto organizácií. Fakulta biotechnológií a potravinárstva SPU v Nitre požiadala o vstup do konzorcia a deklarovala tematické zameranie fakulty a publikačné výstupy.

Súčasnými členmi konzorcia sú výskumné a vzdelávacie organizácie a pracoviská z Nórska, Švajčiarska, Poľska, Portugalska, Talianska, Španielska, Rumunska, Litvy a od januára 2018, prostredníctvom Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, aj zo Slovenskej republiky. Bližšie informácie nájdete na www.safeconsortium.org. AK

Vedci vyzývajú: Európa musí zmeniť spôsob výživy

Koncom roka 2017 bola publikovaná Správa európskych vedeckých akadémií, ktorá požaduje okamžité zmeny v oblasti potravín a výživy. Európa bude musieť zmeniť spôsob výživy a viac sa zaoberať prepojením medzi výživou, zmenou klímy a zdravím.

V rámci unikátneho globálneho projektu Inter Academy Partnership, spracovaného stotridsiatimi vedeckými akadémiami, vykonal tím vedcov z celej Európy rozsiahlu analýzu perspektív dostupnosti potravín, kvality výživy, poľnohospodárstva a zdravia. Na základe tejto nezávislej správy, ktorú zverejnila Vedecká poradná rada Európskej akadémie (EASAC), vedci z národných akadémií po celej Európe požadujú neodkladnú zmenu v potravinárskej a výživovej oblasti.

Táto dôkladná analýza je určená politickým predstaviteľom, ktorí sa zaoberajú problematikou potravín, výživou, zdravím, životným prostredím, zmenou klímy a poľnohospodárstvom. Boj proti podvýžive a nevhodnej životospráve v jej najrôznejších formách je problémom, ktorému čelia všetky krajiny. Výskum a inovácie budú preto aj naďalej kľúčové pre riešenie týchto lokálnych aj globálnych multidisciplinárnych otázok. Európska politika v tejto oblasti musí čerpať z vedeckých poznatkov - musí skutočne fungovať ako znalostná politika. Správa jej odporúča byť oveľa ambicioznejšou pri využívaní možností, ktoré veda ponúka: súčasná vedecká základňa môže zásadne formovať porozumenie na strane ponuky aj dopytu a vyplniť medzery v znalostiach. Zmena klímy bude mať negatívny dopad na potravinové systémy, čo nutne vyžaduje zavedenie inteligentného precízneho poľnohospodárstva, zohľadňujúceho zmeny klímy, ako je napríklad prijatie nových postupov a stratégie v oblasti pestovania rastlín s ohľadom na pôsobenie a výskyt aktuálneho sucha.

Súčasný systém poľnohospodárstva a životospráva významne prispievajú k zmene klímy. Zmiernenie tohto vplyvu závisí od hospodárskych systémov, ako sú praktiky šetrného hospodárenia a hospodárenia na báze progresívnych fyto techník spolu so snahami o „smart“ ovplyvnenie správania spotrebiteľov. Súčasná správa spotrebiteľov je spojené s nadmernými emisiami skleníkových plynov v poľnohospodárstve vrátane nadmernej spotreby kalórií a konzumácie mäsa. Zmena životosprávy by mohla prospieť nielen ich zdraviu, ale mohla by zmierniť aj dopad zmien klímy.

Najdôležitejšie odporúčania

S ohľadom na ľudské zdravie a životné prostredie treba zmeniť obvyklý spôsob ži-

votosprávy. V rámci zmien vo zvyklostiach stravovania by mohlo byť dôležité zníženie spotreby živočíšnych bielkovín. Autori správy vyzývajú politikov, aby riešili problematické a škodlivé marketingové podsúvanie konzumácie vysoko kalorických jedál a podporovali cenovo dostupnejšiu výživu. Musia byť tiež precíznejšie identifikované zdroje kontaminácie potravín, s cieľom znížiť obavy o bezpečnosť potravín.

Európske krajiny sa musia zaviazat' zbierať dáta týkajúce sa produkcie odpadu v potravinárskych systémoch a účinnosti opatrení na zníženie týchto odpadov na miestnej a regionálnej úrovni. Nové prístupy k spracovaniu potravín a znižovanie odpadu budú mať zásadný význam pre dosiahnutie cieľov cirkulárnej ekonomiky a biohospodárstva.

Farmárčenie a poľnohospodárstvo majú významný vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie. Autori požadujú obnovenie spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá by sa zamerala skôr na financovanie inovácií než na dotácie poľnohospodárom. Európa musí nájsť inovatívne spôsoby podpory poľnohospodárstva, pretože poľnohospodárske vedy hrajú kľúčovú úlohu v európskej konkurencieschopnosti a bioekonomike.

Zásadná je aj úloha živočíšnej výroby v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov (GHG). Zmeny v postupoch riadenia živočíšnej výroby by mohli prispieť k zmierneniu produkcie skleníkových plynov.

Významnejšie úpravy si vyžaduje aj dopyt po živočíšnych produktoch. Podľa autorov správy, alternatívou k tradičným formám živočíšnych bielkovín, ktoré by Európa mohla využiť, sú potraviny z oceánov, laboratórne pestované mäso a hmyz. Mäso kultivované in vitro môže mať miernejší dopad na životné prostredie ako klasická produkcia zvierat.

Európa by sa mala zaoberať možnosťami editácie genómu plodín, precízneho poľnohospodárstva a využitia rozsiahlych dátových súborov:

- prelomové objavy v oblasti úpravy genómu a ďalšieho genetického výskumu budú kľúčové pre budúcnosť potravín a poľnohospodárstva v Európe. Autori vyzývajú európskych politických činiteľov, aby využili vedecký pokrok v oblasti genomiky pre zlepšenie

zdravia a produktivity zvierat a plodín. Rastliny, rovnako ako zvieratá, je dôležité chrániť a pokračovať v sekvenovaní a funkčnom hodnotení produkčného a nutričného potenciálu genetických zdrojov,

- precízne poľnohospodárstvo ponúka veľa príležitostí na zvýšenie produktivity s obmedzeným dopadom na životné prostredie,

- základom odporúčaní vedcov je výzva k reálnemu začleneniu výskumu a inovácií do riešenia všetkých uvedených problémov, kde stále zostáva rad otvorených otázok. Európa musí využívať príležitosti k spolupráci výskumu naprieč odvetvami, aby lepšie porozumela spojitosti medzi potravinami, vodou a ďalšími ekosystémovými zložkami a aby informovala o lepšej koordinácii príslušných politických nástrojov vrátane spoločnej poľnohospodárskej politiky, rámcových smerníc o vode a smerníc o biotopoch. Úsilie o zvýšenie efektívnosti potravinových systémov by sa nemalo zamerať na zvýšenie produktivity bez ohľadu na environmentálne dopady.

Správa je súčasťou globálneho projektu vedeného Inter Academy Partnership (IAP) a bude doplnená tromi správami zameranými na Ameriku, Afriku a Áziu. V snahe spojiť najnovšie poznatky o budúcnosti potravín, zdravia a životného prostredia, projekt podporilo 130 vedeckých akadémií z celého sveta. Globálna porovnávací správa bude zverejnená v polovici roka 2018.

Prof. Ing. Jozef Golian, Dr., FBP

Poľnohospodárstvo má významný vplyv na životné prostredie i ľudské zdravie. Foto: za

NA SLOVÍČKO

S novým profesorom PAVLOM FINDUROM z Katedry strojov a výrobných biosystémov Technickej fakulty

„Softvérové vybavenie dnešných strojov je na takej úrovni, že ho človek bez náležitého vzdelania nedokáže naplno využiť“, hovorí profesor Pavol Findura

Foto: za

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Je to najmä vďaka spolupráci s mladými ľuďmi, ktorí so začiatkami štúdia na vysokej škole vstupujú do dospelosti. Veľmi často sa vzdialia od rodiny a ich prostredím sa stane internát, kamaráti a naša univerzita. Tá im sprostredkuje prvé ucelené dotyk s pôdou, zvieratami a v mojom prípade aj technikou. Fascinuje ma nadšenie mnohých mladých ľudí, ktorí vstupujú na našu univerzitu a doslova hltajú informácie o tom, kde sú momentálne aktuálne trendy. Často pochádzajú z rodín, ktoré majú svoje hospodárstvo, alebo brigádovali v poľnohospodárskom podniku. U nás dostávajú nadstavbu. Nové informácie, ktoré im otvárajú oči o súčasnom poľnohospodárstve.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Technika pokročila v aktuálnom období míľovými krokmi vpred. Softvérové vybavenie strojov je na takej úrovni, že ho človek bez náleži-

tého vzdelania nedokáže naplno využiť. Naším cieľom je priniesť do poľnohospodárstva kvalifikovaných ľudí, ktorí dokážu hodnoty v státi-síoch eur využiť v prospech efektívnej výroby a konkurencieschopného chlebového odvetvia. Dopyt po našich študentoch dokazuje, že sa nám to darí.

Ako veda obohacuje váš život?

Zmeny, ktorými prechádza svet za posledné desaťročia, sú fascinujúce. V priebehu posledných rokov sme zaznamenali obrovský technologický skok. Je neuveriteľné, že naša generácia je pri tom. A že napríklad aj výsledky z našej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity pomáhajú v napĺňaní toho najdôležitejšieho cieľa - zabezpečiť pre ľudí na Slovensku dostatok kvalitných a bezpečných potravín.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a výskumu?

Snažíme sa našim študentom ukázať, že nie sme odtrhnutí od praxe. Naši študenti poznajú svetové univerzity, kde vznikajú prevratné riešenia v odbore techniky, navštevujú výrobné závody, v ktorých sa myšlienka zhmotňuje do činu a stretávajú sa so slovenskými predajcami, ktorí dodávajú techniku poľnohospodárom. Od nich závisí, ktorú cestu si zvolia. Ich možnosti sú neobmedzené. Mnohí to pochopili a univerzitu vnímajú ako stupeň k práci, ktorá ich bude napĺňať a zabezpečí im radostný a dôstojný život.

Keby ste mali vymenovať tri míľniky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Asi každý rodič vie, že tým najdôležitejším míľnikom v živote je narodenie dieťaťa. Keď vás obdarí úsmevom a s postupom času cítite, že má vo vás kamaráta, ale aj vzor, je to najväčšie uznanie života. Potom sa všetky ostatné dôležitosti nášho sveta stávajú len medzistupňami k tomuto cieľu.

Renáta Chosraviová

Diskutovali sme s expertom OECD na poľnohospodársku politiku

Analytik poľnohospodárskych politík Direktoriátu OECD pre obchod a poľnohospodárstvo **Václav Vojtěch** pôsobí v OECD od roku 1995. Počas dvojdnovej návštevy Slovenska vystúpil so sériou prednášok, zameraných na monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík v krajinách OECD, s dôrazom na Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ. Akademická obec SPU v Nitre mala príležitosť vypočuť si ho 15.

januára v nitrianskom Agroinštitúte. Prednáška sa stretla s veľkým záujmom, pričom najviac rezonovali otázky budúcnosti Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020, ďalej mimoriadne aktuálna a pre SR citlivá téma zastropovania priamych platieb, ako aj rozdielnosť opatrení na podporu poľnohospodárstva a rozvoja vidieka v krajinách EÚ a neeurópskych členských štátoch OECD.

SPU privítala včelárskych odborníkov z celej Európy

Na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa 5. - 8. februára stretli členovia medzinárodnej vedeckej včelárskej organizácie COLOSS.

V rámci dvoch workshopov (B-Rap a Monitoring) diskutovali o prepojení včelárskej vedy s praxou a vyhodnocovaní zinného úhynu včelstiev. Záštitu nad odbornými podujatiami prevzala Katedra hydinárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ.

COLOSS je medzinárodná nezisková organizácia so sídlom vo švajčiarskom Berne, ktorá sa v celosvetovom meradle zameriava na zlepšovanie životných podmienok včiel. Do roku 2012 bola financovaná z európskeho projektu COST, keďže však išlo o veľmi úspešný projekt, účastníci sa rozhodli pokračovať v riešení problematiky včelárstva na tejto úrovni aj naďalej.

V súčasnosti má vedecké konzorcium vyše 1000 členov z 95 krajín sveta.

Váš odpad je pre nás pokladom

Čo majú spoločné zubné kefky, plechovky vyrobené z polyuretánovej peny a použité obaly z potravín? Predstavujú tri z deviatich príkladov dobrej praxe v oblasti obehového hospodárstva, prezentované v brožúre **Váš odpad je pre nás pokladom**, ktorá bola vydaná v rámci projektu MOVECO. Partnerom projektu je aj Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Dokument predstavuje výrobky a biznis modely, ktoré sú príkladom úspešnej aplikácie princípov obehovej ekonomiky v praxi. Poslúžiť môžu ako vzor pre ďalšie spoločnosti, ktoré sa

Cieľom projektu MOVECO je podporovať prechod k obehovej ekonomike v krajinách Dunajského regiónu

Výskumná štúdia PR1BINA: spoločenské a environmentálne vedy v jednom projekte

Fakulta ekonomiky a manažmentu v spolupráci s Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre realizuje od leta minulého roka pre spoločnosť Granvia štúdiu o sociálnych, ekonomických a environmentálnych dopadoch rýchlostnej cesty PR1BINA. Spoločnosť Granvia je koncesionárom výstavby a prevádzky prvej rýchlostnej cesty na území Slovenska postavené prostredníctvom modelu PPP (projekt verejno-súkromného partnerstva).

Základnou úlohou štúdie je preskúmať súčasné sociálne, ekonomické a environmentálne dopady cesty, porovnať ich s pôvodným stavom a identifikovať veľkosť efektov, vytvorených v dôsledku novej infraštruktúry. Podstatnou súčasťou štúdie je vyhodnotenie primárneho dotazníkového výskumu, zameraného na vnímanie a vplyv novej rýchlostnej komunikácie PR1BINA na bežný život obyvateľov a podnikateľov pôsobiacich v spádovej oblasti cesty. Obyvatelia vidia dlhodobý najväčší prínos novej komunikácie najmä v šetrení času a nákladov na pohonné hmoty, zvýšení bezpečnosti cestnej premávky a v neposlednom rade vyzdvihujú lepšiu dostupnosť. Neopomenuteľné je využívanie komunikácie podnikateľmi operujúcimi v spádovej oblasti, ktorí ju rovnomerne využívajú na zabezpečenie dochádzania do práce, transport tovarov, poskytovanie služieb a pracovné cesty. Podnikatelia vidia, obdobne ako obyvatelia, najväčší prínos v šetrení času a zlepšení dostupnosti. Prínos cesty v šetrení času a cestovných nákladov je zrejmy nielen z empirického vnímania respondentov, ale aj z kvantifikovateľných ukazovateľov.

Súčasťou projektu je aj analýza zlepšenia dopravnej situácie vďaka novej komunikácii, najmä na príklade zlatomoraveckej cesty I65, kde je zjavný pokles intenzity dopravy takmer o tri štvrtiny oproti obdobiu pred otvorením rýchlostnej cesty PR1BINA, čo má samozrejme pozitívny vplyv aj na nehodovosť. Štúdia sa v neposlednom rade venuje popisu vývoja makroekonomických

ukazovateľov (nezamestnanosť, HDP) v spádových oblastiach skúmanej komunikácie. Osobitnú časť štúdie tvorí skúmanie vybraných environmentálnych dopadov, osobitne zrážkovej vody z povrchového odtoku diaľnice.

Jadro riešiteľského tímu, pod vedením koordinátorky prof. Dr. Ing. Eleny Horskej, tvoria dvaja docenti s odborným zameraním na demografickú štatistiku (doc. Ing. Zuzana Poláková, PhD.) a vodné hospodárstvo (doc. Ing. Ľuboš Jurík, PhD.), traja odborní asistenti so zameraním na štatistiku (Ing. Eva Richterová, PhD.), ekonometriu (Ing. Martina Fusková, PhD.) a marketing (Mgr. et Mgr. Jana Rybanská, PhD.) a traja študenti študijných programov obchod a marketing (Ing. Khabibullo Pirmatov, Ing. Peter Šedík) a kvantitatívne metódy v ekonómii (Filip Tkáč).

Projekt je ukážkou prepojenia univerzitného výskumu s potrebami praxe prostredníctvom spolupráce so spoločnosťou Granvia, so zapojením všetkých úrovní vysokoškolského vzdelávania. Záverečnú časť štúdie tvorí návrh opatrení, zameraných na ďalšie spoločenské, ekonomické a environmentálne benefity s prepojením na novú výskumnú úlohu, v rámci ktorej bude FEM spolupracovať s výskumným centrom Agrobiotech. Výstupy štúdie budú použité na prezentáciu spoločnosti GRANVIA, ako možného investora v krajinách strednej a východnej Európy. Štúdia bude v priebehu roka 2018 publikovaná ako vedecká monografia v niektorom zo zahraničných renomovaných vydavateľstiev. Filip Tkáč, FEM

Ing. Peter Šedík a prof. Elena Horská, koordinátorka projektu, so zástupcami spoločnosti Granvia - Míou Bajakovou a Martinom Schlorom.

Foto: archív FEM

Prvé kroky smerom na Taiwan

Pracovná cesta dekanke FEM, prof. Eleny Horskej a prodekanov, doc. Jozefa Repiského a doc. Patrika Rovného v auguste 2017 na Taiwan otvorila dvere pre oficiálnu spoluprácu s National Taipei University a jej College of Business. Záujem o spoluprácu bol oficiálne potvrdený podpisom zmluvy o spolupráci rektormi oboch univerzít, a tak nič nebránilo v januári tomu, aby FEMka oficiálne vyslala na Taiwan delegáciu, ktorá fakultu zastupovala na študentskej vedeckej konferencii.

Od 23. januára do 1. februára sa študenti FEM SPU spolu s prodekanou pre vedu a výskum **doc. Ing. Zuzanou Kapsdorferovou Ph.D.**, zúčastnili na deviatom ročníku Financial Leadership Conference. Mali možnosť zapojiť sa do príprav podujatia, a tak sa priučili ázijskému manažmentu, ktorý myslí skutočne na každý detail. Študentky Anka Pavelka, Adela Suhanski a Petronela Tarinová prezentovali študentom prednášky z marketingu, personálneho manažmentu a projektového riadenia. Prodekanka pre vedu a výskum doc. Zuzana Kapsdorferová v rámci plenárneho zasadnutia vystúpila s prednáškou na tému manažment kvality. Prínosné boli aj stretnutia s dekanom College of Business, vedúcim a zamestnancami katedry financií a manažmentu.

„V pamäti nám navždy zostane nesmierny záujem tamojších študentov o vedomosti, dianie na univerzite, ako aj masové sprievodné kultúrne programy, ktoré zabezpečovali samotní študenti,“ prezradila prodekanka FEM doc. Zuzana Kapsdorferová a jej študenti. „Vysoko oceňujeme technickú vybavenosť, nielen univerzity, ale aj krajiny. Na krátku chvíľu sme mali možnosť okúsiť, ako sa žije v Smart City. Rovnako milo sme boli prekvapení ochotou a láskavosťou Taiwančanov, ktorí nám boli vždy ochotní pomôcť a poradiť,“ dodávajú účastníci konferencie. Konferencia bola zakončená spoločenským programom, po ktorom sa všetci rozlúčili, pretože práve v tomto období tam začínajú najkrajšie rodinné sviatky - víťanie čínskeho nového roka. Ten nadchádzajúci je v znamení psa.

Konferencia bola veľmi úspešná a vedenie fakulty verí, že skúsenosti, ktoré si študenti priniesli, budú slúžiť aj ostatným.

Ako hodnotia svoj pobyt samotní študenti?

Bc. Anka Pavelka: Colors and consumers

„Dvadsať prvého januára som už zväčša ráno sedela v lietadle a čakala na odlet do Ázie, konkrétne na Taiwan. Striedali sa vo mne rôzne pocity, od nadšenia, že po prvýkrát navštívim ázijský štát, cez pocit strachu z neznámeho, až po veľké očakávania, aká bude konferencia FLC 2018. Hneď po príchode do Taipei boli všetky moje očakávania preknané, a tak to zostalo až do posledného dňa. Celú konferenciu organizovali vysokoškolskí študenti v rámci svojich zimných prázdnin. Pracovali od rána do večera a ich nadšenie, ochota a trpezlivosť pretrvali až do konca. Bolo mi cťou byť súčasťou tohto tímu a prispieť svojou prácou k úspešnému priebehu konferencie. Počas jej prípravy a konania som sa naučila mnoho nových vecí. Ako lepšie spolupracovať, komunikovať, pomáhať a dokonca aj jesť paličkami. Spoznala som taiwanskú kultúru, krásnu krajinu, nadviazala som nové priateľstvá a získala spomienky na celý život.“

Bc. Adela Suhanski: Managing people HR

„Konferencia FLC bola pre mňa jednou z najlepších skúseností zo študentského života. Okrem toho, že ma obohatila o rôzne skúsenosti, umožnila mi spoznať úžasných ľudí, ktorí mi dokázali, že naozaj všetko je možné, ak človek chce. Nemyslela som si, že taký malý a vzdialený ostrov mi zostane navždy v spomienkach.“

Ing. Pavol Grman: Konferencia a výmena skúseností pre doktorandský výskum

„Pre mňa bol tento ročník konferencie, rovnako ako ten predchádzajúci, zážitkom. Tentokrát som sa však na nej zúčastnil v inej pozícii a mohol som vidieť, ako sa jej úroveň posunula opäť vyššie. Tí, ktorí vlni prijímali pokyny od svojich starších spolužiakov, teraz boli sami v ich pozícii. Má to veľký význam, starší odovzdávajú skúsenosti a funkcie mladším po tom, ako sami úspešne zvládnu celý chod konferencie. S minimálnou účasťou pedagógov na organizovaní podujatia som tak mohol s obdivom uznať pracovitnosť, cieľavedomosť a zodpovednosť. Významné bolo stretnutie s profesorom Rayom, s ktorým som celoročne v kontakte a od minulého roku si vymieňame informácie a poznatky o spoločenskej zodpovednosti podnikov. Keďže táto téma je predmetom mojej dizertačnej práce, je veľmi obohacujúce diskutovať o nej s vedúcim katedry financií a manažmentu National University of Taipei. Stretnutia a rozhovory sa tak ako minulý rok niesli v príjemnej uvoľnenej atmosfére.“

Verím, že to nebolo naposledy, čo sme sa stretli, či už s vedením fakulty, profesormi alebo študentmi z posledných ročníkov, ktorí ma prišli navštíviť do Taipei. Rovnako by

som chcel oceniť možnosť štúdia čínskeho jazyka na SPU v Nitre. Študujem tento jazyk už druhý rok a to mi umožnilo predstaviť sa na konferencii v čínštine. Stretlo sa to s obrovskou radosťou u taiwanských študentov.“

Ing. Petronela Tarinová: Project management in daily life

„Rovnako ako moji kolegovia, aj ja sa vraciam z Taiwanu plná zážitkov, obohatená o nové skúsenosti. Verím, že svojou prezentáciou na tému projektový manažment v každodennom živote som mohla prispieť k tomu, aby študentská konferencia bola nezabudnuteľná nielen pre jej účastníkov, ale aj pre organizátorov. Za veľký prínos považujem predovšetkým rozhovory s pedagógmi a študentmi, v ktorých sme mali možnosť zdieľať názory na rôzne odborné i neodborné témy. Mimoriadne ma zaujal spôsob organizácie výučby, ako aj vybavenie univerzity. Taiwan je krajina s nulovou kriminalitou a čistotu jeho hlavného mesta (a nielen jeho) by mu mohla závidieť nejedna európska metropola. Som vďačná, že som dostala možnosť spoznať túto krajinu, jej kultúru, ako aj láskavosť a ochotu ľudí pomôcť v každej situácii.“

Čo dodať na záver?

Je viac ako jasné, že investovať do vzťahov vzájomnej spolupráce s vyspelým partnerom v zahraničí sa oplatí. Prináša nové poznatky, skúsenosti, iný pohľad, perspektívu nových spoločných vzdelávacích i výskumných aktivít. Vedenie FEM sa snaží hľadať podporu pre svoje inovatívne a progresívne aktivity. Pracovnú cestu na Taiwan podporila spoločnosť LEDVANCE, ktorá je zároveň partnerom výučby čínskeho jazyka na FEM. Aj touto cestou jej ďakujeme. A to nie je všetko. FEMka sa z Taipei presúva do Moskvy. Práve v týchto dňoch majú študenti FEM možnosť prihlásiť sa na medzinárodnú študentskú konferenciu do tejto ruskej metropoly. Veď svet je jedna globálna dedina, a pre FEMkára zvlášť.

FEM

Študenti FEM s prodekanou doc. Z. Kapsdorferovou a kolegami z National University of Taipei na študentskej konferencii Financial Leadership. Foto: archív FEM

Tradičné poľnohospodárstvo v Uzbekistane

V rámci programu Erasmus Mundus Training of Individuals through Mobility from Uzbek Republic navštívil Fakultu agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre významný hosť, DSc. prof. Ing. Zafarjon Jabbarov, Ph.D., z Uzbekkej národnej univerzity v Taškente.

Prof. Z. Jabbarov navštívil našu univerzitu v rámci programu Erasmus Mundus Foto: za

Počas svojho pobytu vystúpil 24. januára na Katedre udržateľného poľnohospodárstva a herbológie s prednáškou na tému Tradičné poľnohospodárstvo v Uzbekistane.

Poľnohospodárstvo v Uzbekistane tvorí takmer štvrtinu HDP a zamestnáva viac ako tridsať percent obyvateľstva. Územie krajiny je výrazne členité, od vysokých pohorí až po púšte, čo podmieňuje diverzifikáciu poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej produkcie. Hlavnou pestovanou plodinou je bavlník. Uzbekistan je druhým najväčším exportérom a šiestym najväčším producentom tejto komodity na svete. Ďalšími významnými plodinami sú

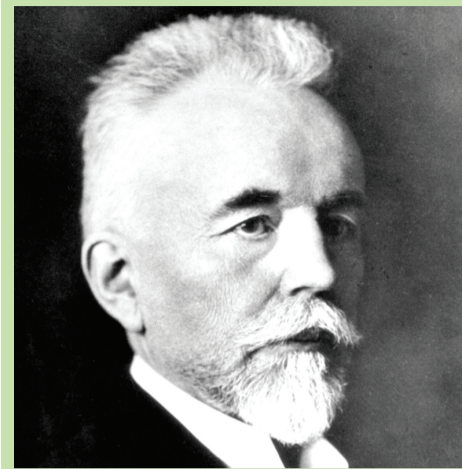
pšenica, kukurica, jačmeň, množstvo druhov ovocia a zeleniny.

Rozšírený je chov priadky morušovej. Cez územie Uzbekistanu viedla legendárna Hodvábna cesta s významnými strediskami obchodu - Samarkandom, Bucharou, Chivou, ktoré sú dnes zapísané v Svetovom kultúrnom dedičstve UNESCO.

Prednáška bola spojená s ochutnávkou tradičného národného jedla oš (plov), ktoré má dokonca miesto aj v Guinnessovej knihe rekordov.

Katedra udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ

Aurel na druhú

V odbornej i laickej verejnosti sa v ostatnom čase veľa diskutuje o tom, že vedomosti, znalosti a rozhľad našich mladých ľudí nie je dostatočný, že to skrátka zo vzdelanosťou ide akosi dolu vodou. A to napriek tomu, že je dnes k dispozícii kopec technických vymožeností, ktoré podávajú znalosti naservírované priamo na tanieri. Mnohí argumentujú tým, že chýbajú veľké vzory... Skutočne niet osobností, ktoré by bolo hodné nasledovať? To hádam nie! Nakuknime do archívov, oprášme busty, knižné diela či rovno vynálezy svetového významu. A neprestaňme sa pýtať! Albert Einstein, autor tohto citátu, určite vedel, o čom hovorí!

Celý svet pozná jeho meno. No už menej ľudí vie, že jeho učiteľom na „technike“ vo Švajčiarsku bol Slovák Aurel Bohuslav Stodola (1831-1879), rodák z Liptova. Spolu zakladateľ teórie automatickej regulácie, zakladateľ vedeckej školy parných a plynových turbín, spoluautor originálneho riešenia čiastočne funkčnej protézy, vynikajúci pedagóg, ktorý na spomínanú ETH v Zürichu priťahoval študentov z celého sveta. Nečudo, pretože to bol v pravom slova zmysle človek „renesančný“, ktorého osobnostné kvality právom ospieval v oslavnej óde práve autor teórie relativity. Životná púť Aurela Stodolu nebola jednoduchá. Podstatnú časť svojho tvorivého života prežil v zahraničí, pretože patril k tým slovenským vedcom a technikom, ktorí v dôsledku národného útlaku a zlých sociálnych podmienok nenašli uplatnenie doma. Veď veda na území Slovenska v druhej polovici 19. a na začiatku 20. storočia bola iba Popoluškou. Bez vedeckých inštitúcií, vhodných laboratórií. A tak iba odchod do zahraničia umožnil jemu a mnohým ďalším talentovaným rásť. Aurel Stodola, to bola osobnosť, ktorá dosiahla v cudzine najväčšie úspechy a pocty. Napriek tomu, že jeho osobný život nebol jednoduchý a priamočiary. Ťažkosti a osobné životné peripetie sa predsa nevyhýbajú nikomu, ani veľkým. Pritom všetkom však nikdy nezabúdaj na človeka, na tých, ktorí boli v núdzi, na prírodu. Žil skromne a celý svoj majetok venoval polytechnike a do fondu na podporu sociálne slabších študentov. O tom, že to bol skutočne „najväčší z veľkých“ sa presvedčíte sami, ak dočítate rozsiahlu monografiu rovnakého názvu, ktorá vyšla vlni pri príležitosti 80. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Jej autor, Milan Petráš, nazhromaždil množstvo cenných dokumentov a archívnych materiálov, ktoré svedčia o povedanom a v mnohých prípadoch vyvracajú aj mýty a dohady o rodine Stodolovcov, ktorá dala Slovensku viacero významných osobností. Ba čo viac, autentické dokumenty sú aj vierohodným odrazom doby, v ktorej sa Stodola, už za svojho života, stal legendou.

A tak nečudo, že sa zakladatelia Zázitkového centra vedy v Bratislave inšpirovali jeho menom a inštitúciou, ktorej cieľom je zvýšiť u mladých záujem o vedu a výskum, pomenovali Aurelium. Ak teda budete, milí rodičia či starí rodičia, v budúcnosti plánovať prázdninové aktivity pre vaše deti či vnúčatá, zapíšte si do kalendára aj túto adresu. Myslím, že to bude pre vás všetkých zážitok, ktorý potvrdí, že dôležité je neprestať sa pýtať a inšpirovať sa osobnosťami, ktoré tu pre nás zanechali hlbokú stopu.

Katarína Potoková

V ZRKADLE

Ing. VERONIKA VACULOVÁ

Pracovná pozícia:
študentka 3. ročníka
doktorandského štúdia
na Katedre záhradníctva
a krajinného inžinierstva
FZKI

Miesto narodenia:

Handlová

Vek: 27

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Učiteľka. A ešte predavačka v papieriectve, hlavne počas letných prázdnin, keď sa kupovali veci do školy ☺.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Po strednej škole som nastúpila na Akadémiu umení v Banskej Bystrici na odbor grafika. A stalo sa, čo sa stáva, že ak človek niečo veľmi chce a dosiahne to, zistí, že to asi nie je to pravé. Po roku som odišla a nastúpila na Fakultu záhradníctva a krajinného inžinierstva, na odbor záhradná a krajinná architektúra. Tu sa spája umelecká stránka s tou prírodnou a k obom som mala vždy blízko...

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

S tými, čo odišli dáko príliš skoro a človek by ich ešte chcel mať pri sebe... V mojom prípade sú to hlavne starí rodičia.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Popri škole pracujem aj na základnej umeleckej škole. Učím prevažne deti predškolského veku, takže tie mi robia radosť najčastejšie.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Každý má sem-tam pocit, že mal niečo spraviť inak... Ale vo finále všetko, čo sa deje, má nejaký zmysel a ten treba asi akceptovať, ako je.

Čo rada čítate (počúvate)?

Z každého rožka troška, podľa nálady, rock aj klasika.

Aké máte koničky?

Dobrá kniha, príroda, klavír, divadlo...

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Prehnaný detailizmus aj vo veciach, ktoré sú všetkým ukradnuté...

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Rodina, priatelia, úcta k druhým a zdravý rozum. *rch*

VESELOU CERUŽKOU

Pokoj, Albert! On si povyberá zo smetiaka potraviny a za to nám ho vysype v lese...

Jednu z cien Edwards 2017 získal aj Matúš Bilčík

V Brne sa 4. januára uskutočnilo vyhlásenie výsledkov súťaže Cena Edwards 2017, ktorej usporiadateľom je popredná svetová technologická firma Edwards Vacuum. Porota v rámci súťaže hodnotí najinovatívnejšie diplomové práce v ekonomických a technických odboroch a ocení šesť najlepších z každého odboru. V kategórii technika sa na štvrtom mieste umiestnil Ing. Matúš Bilčík (na snímke vľavo), študent 1. ročníka doktorandského štúdia na Katedre fyziky TF s diplomovou prácou Analýza vplyvu vybraných externých faktorov na výkonnostné parametre fotovoltaického systému. *TF*

EULALinks SENSE vo finále a FEMkárka v Mexiku

Na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre sme si už dávno zvykli na zahraničných Erasmus študentov. Na chodbách nie je problém stretnúť Poliakov, Ukrajincov, študentov z Ruska či Kazachstanu. Latinská Amerika je pre nás však stále pomerne vzdialená, i keď vďaka projektu v rámci programu Erasmus Mundus EULALinks SENSE (č. 2014-0874/001-001EULALINKS) sa k nám výrazne priblížila.

Areál Universidad Autónoma Chapingo

Foto: VH

Projekt koordinuje Humboldtova univerzita v Berlíne a jeho lokálnou koordinátorkou na SPU je **prof. Dr. Ing. Elena Horská**, dekanica FEM SPU v Nitre.

Prvá prezentácia univerzity a fakulty na partnerskej univerzite v Santa Marte v Kolumbii počas úvodného projektového stretnutia v roku 2014 vyvolala veľký záujem o našu univerzitu a Slovensko – krajinu v srdci Európy. Za obdobie rokov 2014 – 2018 využilo možnosť akademickej mobility desať študentov z Kolumbie, Mexika, Salvadoru, Guatemaly a Hondurasu.

Vďaka vzájomnej iniciatíve vedenia FEM a SPU v Nitre a Universidad del Magdalena v Santa Marte v Kolumbii bola podpísaná zmluva o spolupráci, zameraná na podporu akademickej mobility, ktorá umožňuje výmenu študentov aj po ukončení trvania projektu v roku 2018. Na jej základe vyslala Kolumbia už v tomto akademickom roku na jednosemestrálny pobyt na Slovensko troch študentov.

V roku 2017 navštívil rektor SPU v Nitre, Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., Universidad Autónoma Chapingo v Mexiku, čo vyvolalo zvýšený záu-

jem akademickej sféry o spoluprácu s univerzitou a fakultou.

V rámci poslednej výzvy na akademickej mobility bol grant na výmenný pobyt udelený aj **Ing. Veronike Hrděj, PhD.**, odbornej asistentke na Katedre manažmentu. Ako hovorí, táto možnosť bola pre ňu lákavá z viacerých hľadísk a rozhodla sa ju využiť. Do Mexika odcestovala pred Vianocami a rodina, fakulta i katedra sa museli zmieriť s tým, že najbližšie 6-mesačné obdobie bude s nimi fungovať takpovediac iba virtuálne. O tom, ako to v Mexiku vyzerá a čo tam robí, hovorí aj týchto pár riadkov, v ktorých sa podelila s prvými dojmami a postrehmi.

Moje začiatky na Universidad Autónoma Chapingo v Mexiku

„Môj príchod do krajiny bol mrazivý, keďže v noci teplota v Mexico City klesne aj na 0°C“, hovorí Ing. Veronika Hrděj. „Bola som však na to pripravená. Srdečnosť, milý prístup a otvorenosť Mexičanov sa ukázali hneď po príchode do krajiny, ktorá sa na istý čas mala stať mojim prechodným bydliskom. Na letisku ma čakala celá delegácia!

Mexickí študenti sa živo zaujímali o Slovensko a systém školstva u nás

Okrem koordinátorky projektu EULALinks Ulrike Grau, prišiel vedúci oddelenia postgraduálneho štúdia Dr. Geronimo Barrios aj s manželkou Graciélou a šoférom. Spoločne ma ubytovali a privítali na univerzite. Predstavili ma mnohým zamestnancom, previedli ma po kampu a ubezpečili, že ak budem čokoľvek potrebovať, dvere mám vždy otvorené.

Areál univerzity je nádherný, obrovský, budovy sú udržiavané zvonka aj zvnútra, všade je plno zelene, stromov, paliem a trávnych plôch. V celom priestore univerzity je mnoho stánkov s typickým mexickým občerstvením, reštaurácie, kaviarne, ženy predávajú doma vyrábané oriešky v karamele a čokoláde, sladkosti z kokosu, čerstvo upečené šatôčky so slanou alebo sladkou plnkou. Možností stravovania a stretávania sa študentov je naozaj veľa.

Universidad Autónoma Chapingo takisto napreduje v oblasti internacionalizácie, dôkazom čoho je aj aktuálny double-degree program v odbore poľnohospodárstvo s Oklahoma State University v USA na inžinierskom stupni štúdia. Keďže počas svojho doktorandského štúdia som sa venovala problematike vinohradníctva a vinárstva, plánovala som v tejto oblasti pokračovať aj v Mexiku. Údaje sa hľadajú zložito, Mexiko má však aj iné oblasti poľnohospodárstva, a tak som svoj výskum rozšírila o ďalšie poľnohospodárske produkty, napr. o kakao a avokádo, pestovanie agávy a výrobu tequila, mezcalu či indiánskeho piva pulque.

Počas pobytu som už v rámci prednášok stihla mexickým študentom priblížiť krásy Slovenska, mojej rodnej Nitry a taktiež SPU v Nitre. Slovensko považujú za exotickú krajinu, keďže pre nich je vzdialená a nepoznaná. Zaujímali sa o poľnohospodársku výrobu, priemysel, životnú úroveň ľudí na Slovensku, výhody členstva v Európskej únii a systém školstva.

Samozrejme, priblížila som im aj možnosti štúdia na SPU, predstavila študijné programy, ktoré v anglickom jazyku ponúka Fakulta ekonomiky a manažmentu na bakalárskom, inžinierskom i doktorandskom stupni štúdia. S hrdosťou som im porozprávala o internacionalizácii našej fakulty, ktorá zahŕňa medzinárodné programy v spolupráci s partnermi vo Veľkej Británii, Poľsku, Rusku i v Českej republike. O možnosti absolvovania letnej školy v Číne, indonézskej kútku, kde sa môžu formálne aj neformálne stretávať s ostatnými zahraničnými študentami, ako aj o medzinárodných projektoch našej fakulty. Veľký úspech zožal najmä maskot našej fakulty – Femky. Nálepky s jeho podobizňou, ktoré odo mňa dostali ako malú pozornosť, si hneď nalepili na vetrovky, tašky, zošity a dosky. Milo ich prekvapila tradícia slovenských študentov, čerstvých absolventov, maľovať svoje mená s titulom na chodníky pred svojou alma mater...“

Poďakovanie

Autorky článku, **prof. Dr. Ing. Elena Horská**, koordinátorka projektu a **Ing. Veronika Hrděj, PhD.**, si dovoľujú poďakovať Ing. Janke Gálovej, PhD., za precízne administratívne riadenie projektu. *FEM*

Evidencia publikačnej činnosti po novom (od CREPČ ku CREPČ II)

Máme pred sebou ukončenie vykazovacieho obdobia evidencie publikačnej činnosti za rok 2017. Ešte nie úplne, keďže oficiálne končí 31. marca, ale de facto už áno, pretože spracovanie podkladov do výročných správ si vyžaduje mať publikácie zaevidované najneskôr do polovice februára.

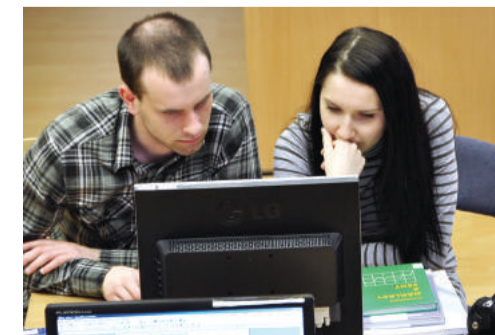
Rok 2017 bol rokom 10. výročia Centrálného registra evidencie publikačnej činnosti (CREPČ), aj keď takéto pracovné výročia sa nezvyknú oslavovať. Ak by sme aj chceli, nebol veľmi čas, pretože celý minulý rok bol v znamení príprav na nový systém - CREPČ II. „Starý“ systém vyhodnotilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR ako neefektívny najmä preto, že v databáze bolo množstvo chýb, duplicit, nesúlad v zaradení publikácií a percentuálnych podieloch medzi jednotlivými vysokými školami, problémy s exportmi a pod.

Od vykazovacieho obdobia 2018 teda v knižnici prestaneme posilať údaje o publikačnej činnosti z knižnično-informačného systému, začneme ich spracovávať priamo v novom systéme CREPČ II. Ten je charakterizovaný ako centrálna online databáza publikačnej činnosti a ohlasov pre všetky vysoké školy, spoločné rozhranie s okamžitým prejavom činnosti, viacstupňovým modelom schvaľovania a kontroly záznamov. Ako každý nový systém, aj CREPČ II v prvých mesiacoch spôsobuje skôr

problémy. Prvý, ktorý sa práve rieši, je preberanie údajov z CREPČ II do našej Databázy publikačnej činnosti zamestnancov SPU. Preberanie je nutné, pretože CREPČ II zatiaľ vôbec nepracuje s ohlasmi, neponúka výstupy aké zamestnanci univerzity bežne potrebujú a nekomunikuje s UIS. Že to nebude nič jednoduché (napriek relatívne vysokej miere používania štandardov a aplikácií rôznych komunikačných štandardov) je jasné už nejaký čas. Čas je problém takmer vždy a CREPČ II sa tiež rozbieha v dosť veľkom sklze, takže akademicke knižnice nemali dosť možností na úpravu svojich systémov a testovanie funkčnosti úprav. Aj keď „chyba nie je v našom prijímači“, budeme (pracovníci knižnice a autori publikácií) tí, ktorým to všetko dosť skomplikuje život. Nezostáva nič iné, len si zobrať na pomoc pokoj, rozvahy a trochu vzájomného pochoopenia. „Prechodné obdobie“ sa postupne preklpí do zabehnutej rutiny, ktorú naruší iba ďalšia zmena. Tá sa už tiež chystá – pripravuje sa zmena vyhlášky o evidencii publikačnej činnosti (presnejšie

vyhlášky MŠVVaŠ č. 456/2012 Z. z. o centrálnom registri)... Ministerstvo školstva vytvorilo na tento účel pracovnú skupinu. O konkrétnych zmenách, ktoré nám CREPČ II prinesie, budeme priebežne informovať aj na stránkach Poľnohospodára.

Mgr. Beáta Bellérová, PhD., SIPK

Od 31. marca sa údaje o publikačnej činnosti budú spracovávať priamo v novom systéme CREPČ II *Foto: za*

NEŽNÁ KRÁSA ORCHIDEÍ

Výstava

Kde: Botanická záhrada SPU Nitra - skleníky
Kedy: 19. február - 11. marec 2018
Čas: 9.00 - 10.00 hod

ORCHIDEA A JEJ KRÁSA

Odborný seminár k starostlivosti a použitiu orchideí vo floristike

Kde: Botanická záhrada SPU Nitra - skleníky
Kedy: 21. február 2018
Čas: 10.00 - 13.00 hod

Botanická záhrada SPU v Nitre
Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra

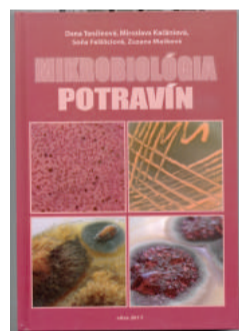
tel.: 037 641 4730 e-mail: bzh@spu.sk
botzah@unlag.sk vstupné 1 €

Botanická záhrada Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre pripravuje výstavu **Nežná krása orchideí**, na ktorú pozýva všetkých milovníkov týchto exotických kvetov. Podujatie sa uskutoční v priestoroch skleníkov od 19. februára do 11. marca. Súčasťou výstavy bude odborný seminár (21. 2. od 10.00 h) zameraný na starostlivosť o orchidey a ich použitie vo floristike.

RECENZIA

Mikrobiológia potravín

Vo Vydavateľstve SPU v Nitre nedávno vyšla vysokoškolská učebnica **Mikrobiológia potravín**. Autorky – prof. Ing. Dana Tančínová, PhD., prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD., doc. Ing. Soňa Felšöciová, PhD., a Ing. Zuzana Mašková, PhD., sa v nej zameriavajú na vysvetlenie základných zákonitostí výskytu mikroorganizmov nachádzajúcich sa v potravinách, na ich negatívnu, ale i pozitívnu úlohu v potravinárskom priemysle.

„Na znehodnocovaní pestovaných i skladovaných plodín sa podieľajú najmä mikroorganizmy. Na druhej strane človek ich činnosť využíva pri rôznych procesoch výroby potravín už od pradávna. Bez mikroorganizmov si nevieme predstaviť výrobu mliečnych výrobkov, kvasenej kapusty, piva, vína atď.“ píše autorky. Vysvetľujú, že v každej potravine sa nachádza mykocenóza, schopná ju znehodnotiť. „Úlohou výrobcov je čo najviac oddialiť čas kazení potraviny, vhodnými krokmi predĺžiť jej skladovateľnosť a použiteľnosť. Na to treba poznať mikrobiologickú problematiku surovín, polotovarov i hotových výrobkov.“

Publikácia pozostáva z 13 kapitol. Zamerané sú na mikroorganizmy dôležité v potravinárstve, na ich kontrolu, faktory ovplyvňujúce rast mikroorganizmov v potravinách, mikrobiológiu produktov a potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu, mikrobiológiu lahôdkarských výrobkov, medu, vody, obalov a predmetov určených na styk s potravinami, výrobného prostredia, ako aj na ochorenia z potravín, vyvolané mikroorganizmami. Záverečné kapitoly sa venujú mikroorganizmom s probiotickými účinkami v potravinách a zisťovaniu počtu a prítomnosti mikroorganizmov.

Publikácia je vhodne doplnená tabuľkami a obrázkami. Za každou kapitolou čitateľ nájde bohatý zoznam použitej literatúry. rch

Volejbalisti SPU v nadstavbovej časti

S príchodom roka 2018 sa najvyššia volejbalová súťaž prehupla so svojej nadstavbovej časti. Napriek tomu, že tím VKP Bystrina SPU Nitra skončil v základnej časti na druhej priečke tabuľky, môže byť so svojím výkonom spokojný.

Nabitý program, premiéra v Challenge Cupe a náročné stretnutia v súťaži MEVZA si vyžiadali svoju daň. „Menšia kríza v polovici novembra nás obrala o víťazstvo v tabuľke,“ zhodnotil kritické jesenné obdobie pre portál volejbalnitra.sk tréner Marek Kardoš. Aj keď sa naši volejbalisti neprepracovali do ďalších bojov Challenge Cup-u ani do Final Four MEVZA, herné tempo uplynulého obdobia prinieslo aj ovocie. „Pokrok vidím v tom, že máme hráčov, ktorí môžu nastúpiť na akúkoľvek pozíciu a kdekoľvek. Jediné, čo mi chýba, je trochu viac risku. Systém hry

treba meniť, inak nebudeme vyhrávať,“ povedal tréner.

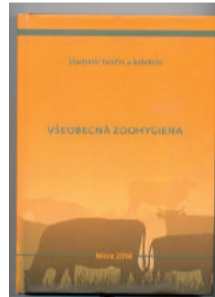
Nitra získala zo 16 zápasov 14 výhier a utŕžila dve prehry. Na konci základnej časti tak obsadila druhé miesto v tabuľke len o jeden bod za vicemajstrom z Prievidze. Najviac bodov pre tím získali: Igor Reháč (174), Toni Menner (163) a Miloš Horník (155).

V nadstavbovej časti v skupine o 1. - 4. miesto si naši volejbalisti postupne merajú sily s Prievidzou, Prešovom a Svidníkom. Potom ich čakajú boje v play off, ktoré štartujú 24. februára. r

RECENZIA

Všeobecná zoohygiena

SPU v Nitre vydala novú vysokoškolskú učebnicu **Všeobecná zoohygiena**, ktorá je dielom kolektívu autorov pod vedením prof. Ing. Vladimíra Tančina, DrSc.

Zoohygienu je vedný odbor, ktorý sa zaoberá ochranou zvierat a ich životnými podmienkami. Nová učebnica poskytuje študentom a odbornej verejnosti široké spektrum informácií o faktoroch a vzťahoch, ktoré ovplyvňujú chovateľské prostredie zvierat a ich pohodu v súvislosti s úžitkovosťou, zdravím a kvalitou produktu. Na základe informácií a nových poznatkov môže chovateľ urobiť opatrenia, aby zamedzil alebo aspoň redukoval vznik a vplyv negatívnych faktorov na organizmus, a tým predchádzal poškodeniu zdravia, vzniku chorobných stavov. Týmto opatreniami vytvára podmienky pre zabezpečovanie vysokej úžitkovosti, ekonomiky chovu, hygienickej a nutričnej kvality surovín živočíšneho pôvodu. Vytvárajú sa tak predpo-

klady pre úspešné presadenie produktov na trhu.

„Súčasný konzument sa čoraz intenzívnejšie zaujíma nielen o kvalitu produktu, ale aj jeho pôvod, a to najmä v súvislosti so starostlivosťou o zvieratá. Potvrdilo sa, že nielen zdravé, ale aj spokojné zvieratá garantujú vysokú kvalitu produktu. V súčasnosti zoohygienu zohráva kľúčovú úlohu v chovoch zvierat,“ uvádzajú autori.

Výše 300-stranová publikácia pozostáva zo 14 kapitol. Úvodné sú zamerané na predmet, ciele a úlohu zoohygieny, všeobecnú legislatívu a adaptáciu na stres. Štvrtá až deviatá sa venuje hygieny pôdy, vody, krmív a výživy, asanácii chovateľského prostredia a hygieny stavieb pre živočíšnu výrobu. Desiatu až štrnástu kapitolu sú zamerané na prevenciu chorôb hospodárskych zvierat, ekonomiku zdravia a produkciu zvierat, zoonózy, farmakológiu v chovateľskej praxi a prepravu zvierat. Učebnica je vhodne doplnená obrázkami, tabuľkami a bohatým zoznamom použitej literatúry. rch

PONUKA PRÁCE

Profi Press s.r.o., hľadá **redaktora odborného týždenníka Roľnícke noviny so špecializáciou poľnohospodárska technika a technológia**.

Miesto práce: Dlhá 25, Nitra

Druh pracovného pomeru: plný úväzok

Termín nástupu: marec - apríl 2018

Pracovné požiadavky:

- vysokoškolské vzdelanie I. stupňa v odbore so špecializáciou na poľnohospodársku techniku,
- vodičský preukaz skupiny B a aktívne riadenie vozidla,
- schopnosť samostatnej tvorby odborných textov a fotodokumentácie,
- užívateľská znalosť práce s PC (MS Office).

Spoločnosť ponúka:

- zaujímavú pracovnú činnosť pre tých, ktorí majú radi poľnohospodárstvo a poľnohospodársku techniku,
- dobré ohodnotenie a pracovné benefity,
- dlhodobý pracovný úväzok v redakčnom kolektíve.

Záujemcovia môžu zasielať životopisy a motivačné listy do 19. 2. 2018 na adresu: helena.dvorakova@profiexpress.cz

Vybraní záujemcovia budú pozvaní na výberové konanie, prvé kolo v termíne 20. - 21. 2. 2018.

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

J. Golian: Potraviny a spotrebiteľ, 1. vydanie, náklad 150 ks, cena 3 €.

M. Šimko a kol.: Kŕmenie prežúvavcov, 1. vyd., 50 ks, 4,50 €.

S. Bernáth: Vinohradníctvo, 2. prepracované vyd., 100 ks, 4,60 €.

J. Golian a kol.: Praktické uplatňovanie systému legislatívy a kontroly potravín, 1. vyd., 300 ks, 4,80 €.

UČEBNICE

P. Chrenek a kol.: Agrobiotechnológie, 1. upravené vyd., 100 ks, 6,30 €.

D. Urmínská a kol.: Biochémia, 1. vyd., 600 ks, 9 €.

M. Kadlečíková a kol.: Manažérske poradenstvo, 1. vyd., 200 ks, 7,70 €.

M. Olejár a kol.: Riadenie pohonov prostredníctvom PLC, 2. vyd., 100 ks, 7 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

J. Ivanič Porhajašová: Aktivita a priestorová štruktúra epigeických skupín v závislosti od aplikácie organických hnojív v podmienkach agroekosystémov, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

J. Žiarovská a kol.: Hodnotenie variability genetických zdrojov slivky domácej makrovaním TRIM elementu Cassandra, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

J. Golian a kol.: Využitie molekulárno-biologických metód na stanovenie vybraných náhrad mäsa, 1. vyd., 100 ks, 4,70 €.

P. Slamka a kol.: Účinnosť pomaly pôsobiacich minerálnych hnojív pri pestovaní zeleňovej papriky (Capsicum annuum, L), 1. vyd., 100 ks, 4,80 €.

O. Debrecení a kol.: Vplyv tepelnej záťaže na adaptačné mechanizmy, produkčné parametre ošípaných, 1. vyd., 100 ks, 4,50 €.

O. Ložek a kol.: Vplyv makro- a mikroživín na úrodu a kvalitu hrozna v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

M. Lacko-Bartošová a kol.: Triticum dicoccon (Schrank) - hospodársky významné znaky a vlastnosti, možnosti jej využitia, 1. vyd., 100 ks, 4 €.

Vydavateľstvo SPU v Nitre

POZÝVAME VÁS

Čo je to kryptomena? A bude rok 2018 rokom kryptomien?

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre pozýva odbornú i laickú verejnosť a všetkých, ktorých zaujíma problematika kryptomien, 15. marca 2018 od 9.00 do 11.00 h do

pavilónu S na prednášky a diskusné fórum, v ktorom vystúpia známi finanční analytici. **Martin Vlachynský**, analytik Inštitútu ekonomických a sociálnych štúdií INESS, vystúpi s prednáškou na tému Je bitcoin tulipánovou mániou? a **Ronald Ižip**, analytik TRIM Kapitál, sa zameria na pravdu a mýty o kryptomenách. Garantom podujatia je Katedra financií FEM SPU v Nitre.

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že 14. marca 2018 o 11.00 h v posluchárni A-01 prednesie **doc. Ing. Róbert Toman, Dr.**, pedagogický pracovník na Katedre veterinárskych disciplín, inauguračnú prednášku na tému Toxikologické aspekty kadmia vo výžive.